

ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU
25/03/2022

Teitl: Cyllideb Refeniw a Chyfalaf 2022/23

Awdur: Dewi A Morgan, Swyddog Cyllid Statudol yr Awdurdod Lletya
Sian Pugh, Cyfrifydd Grŵp yr Awdurdod Lletya

---

1. Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw cynnig Cyllideb Refeniw a Chyfalaf 2022/23 ar gyfer Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (y Bwrdd Uchelgais).

2. Y Penderfyniad a Geisir

Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo:-

2.1 **Cyllideb Refeniw 2022/23 fel y'i cyflwynir yn Atodiad 1. Mae hyn yn cynnwys trosglwyddiadau unwaith ac am byth o £85,000 yn y gyllideb refeniw i'w hariannu o'r gronfa wrth gefn a glustnodir.**

2.2 **Bydd cyfraniadau ariannu yn cynnwys cyfraniadau partneriaid, cyfraniadau atodol awdurdodau lleol, a chyfraniadau llog partneriaid.**

2.3 **Cais y Bwrdd Cyflawni Busnes bod y tanwariant o £20,000 yn erbyn eu cyllideb 2021/22 yn cael ei gario ymlaen i 2022/23 i roi cyfanswm cyllideb o £40,000 iddynt.**

2.4 **Cyllideb Gyfalaf ar gyfer y Cynllun Twf fel y'i cyflwynir yn Atodiad 2.**

---

3. Y Rhesymau dros y Penderfyniad

- 3.1 Er mwyn gweithredu'n effeithiol o fewn y cyllid sydd ar gael, mae angen i gyllideb flynyddol gael ei chymeradwyo ar gyfer y Bwrdd Uchelgais.
- 3.2 Mae Atodiad 1 yn gosod y gyllideb arfaethedig yn ôl pennawd gwariant a'r ffrydiau ariannu cyfatebol ar gyfer y flwyddyn.
- 3.3 Mae'r gyllideb refeniw yn cynnwys cyfraniadau gostyngol llog partneriaid sydd eu hangen i ariannu cost benthyca.
- 3.4 Mae Atodiad 2 yn gosod y gyllideb gyfalaf arfaethedig fesul prosiect a'r cyllid cyfalaf cyfatebol ar gyfer y Cynllun Twf o £240m.
- 3.5 Awdurdodi'r Cyfarwyddwr Portffolio i wario arian yn unol â'r gyllideb gymeradwy.

4. Cefndir ac Ystyriaethau Perthnasol

- 4.1 Er y gallai'r Bwrdd Uchelgais fod o fewn pŵer llesiant economaidd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (CBC), sefydlir cyllideb ar wahân ar ei gyfer ar hyn o bryd gan fod nifer o faterion rheoleiddiol eto i'w datrys ac angen eglurhad pellach ynghylch hawliau benthyca, buddsoddi a gweithredu'n fasnachol, statws treth a TAW y CBC.
- 4.2 Dangosir y gyllideb refeniw fanwl arfaethedig ar gyfer 2022/23 yn Atodiad 1 a dangosir y gyllideb gyfalaf arfaethedig yn Atodiad 2.

Cyllideb Refeniw

4.3 Swyddfa Rheoli Portffolio - £1,595,920

Mae'r gyllideb ar gyfer y Swyddfa Rheoli Portffolio yn seiliedig ar 22 swydd lawn amser, ac mae'n cynnwys cyllidebau ar gyfer teithio a chynhaliaeth; hyfforddiant; ymgysylltu a chyfarfodydd; cyfathrebu a chysylltiadau cyhoeddus; cyflenwadau a gwasanaethau; Tîm Ymgysylltu Rhanbarthol (RET); eiddo; datblygu'r portffolio a'r rhaglen. Yn ychwanegol eleni, mae cyllideb ar gyfer arfarnu prosiect ESF sydd ei angen fel rhan o amodau grant ESF.

4.4 Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol - £197,360

Mae'r Corff Atebol yn darparu'r gwasanaethau cefnogol sydd eu hangen i hwyluso gwaith y Cyd-bwyllgor, ac mae'r gyllideb ar gyfer 2022/23 yn cynnwys Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid, Cyfreithiol, Cefnogaeth Gorfforaethol, Technoleg Gwybodaeth (TG) ac Yswiriant. Yn ogystal eleni, mae'r gyllideb TG yn cynnwys dyraniad ar gyfer gwaith datblygu TG.

4.5 Caiff ystod y gwasanaethau a gynigir, y dulliau codi ffi a'r amcangyfrif costau eu cytuno gyda phob Adran.

Cyd-bwyllgor

4.6 Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol - £18,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth gyfreithiol allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer gwaith arbenigol mewn perthynas â materion llywodraethu a pholisi.

4.7 Ffioedd Cyllidol Allanol - £10,000

Bydd y gyllideb hon yn bennaf ar gyfer mewnbwn gan yr Ymgynghorwyr Trysorlys allanol ar gyllid cyfalaf y prosiectau.

4.8 Ffi Archwilio Allanol - £11,400

Bydd y ffi hon yn cynnwys archwiliad blynyddol o ddatganiad cyfrifon llawn y Bwrdd Uchelgais gan Archwilio Cymru, fel Archwilwyr Allanol Cyngor Gwynedd.

4.9 Bwrdd Cyflawni Busnes - £20,000

Bydd y gyllideb o £20,000 a glustnodwyd gan y Bwrdd Uchelgais ar 5 Chwefror 2021 yn parhau yn 2022/23, ac fe'i defnyddir i gefnogi gwaith y Bwrdd Cyflawni Busnes. Yn ogystal, fe'n hysbyswyd ar 8 Mawrth 2022 na fydd y gyllideb o £20,000 a ddyrannwyd ar gyfer 2021/22 wedi'i wario, ac mae'r Bwrdd Cyflawni Busnes wedi gofyn i hwn gael ei gario ymlaen i 2022/23 i roi cyfanswm cyllideb o £40,000 iddynt.

Prosiectau

4.10 Mae ffigyrau'r gyllideb yn amcan ffigyrau yn seiliedig ar y wybodaeth fwyaf cyfredol sydd ar gael, a bydd angen iddynt gael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn wrth i ragor o wybodaeth ddod ar gael.

4.11 Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau - £350,000

Bydd pob un o'r 21 prosiect unigol angen Achos Busnes wedi'i gymeradwyo gan y Bwrdd Uchelgais. Bydd y Bwrdd Uchelgais yn gyfrifol am ariannu'r achosion busnes ar gyfer y prosiectau dan arweiniad y Bwrdd Uchelgais, a bydd hyn yn cynnwys gwaith arbenigol helaeth gan gwmnïau allanol.

4.12 Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol - £100,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth gyfreithiol allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer gwaith arbenigol mewn perthynas ag achosion busnes y prosiectau.

4.13 Cefnogaeth Cyllidol Allanol - £18,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth ariannol allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer gwaith arbenigol mewn perthynas ag achosion busnes y prosiectau.

4.14 Cefnogaeth Caffael Allanol - £50,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer cefnogaeth caffael allanol sy'n angenrheidiol ar gyfer y prosiectau.

4.15 Sicrwydd - £80,000

Mae hyn yn cynnwys cyllideb ar gyfer Adolygiadau Porth y Llywodraeth ar gyfer y prosiectau sydd dan arweiniad y Bwrdd Uchelgais ac Arianwyr y Prosiectau.

4.16 Prosiectau Cronfa Adfywio Cymunedol - £241,270

Mae'r gwaith yn cynnwys astudiaethau dichonolrwydd mewn perthynas â Systemau Ynni Lleol Blaengar ledled y Gogledd.

4.17 Llog - £264,600

Bydd y cyfraniadau llog a dderbynnir gan bartneriaid wedi'u rhoi i un ochr i ariannu'r gost gyfartalog o fenthycyca sy'n gysylltiedig ag ariannu'r gyllideb gyfalaf dros oes y cynllun twf.

Cyfraniadau Ariannu

4.18 Cyfraniadau Partneriaid - (£416,000)

Yn unol â Chytundeb Llywodraethu 2 (GA2), mae Cyllideb 2022/23 yn cynnwys cyfraniad o £52,000 gan y chwe awdurdod lleol a £26,000 gan y pedwar ymgynghorydd, i roi cyfanswm cyfraniad o £416,000. Mae cyfraniadau'r partneriaid

wedi cynyddu 4% ers 2021/22 i adlewyrchu'r chwyddiant cyflog arfaethedig yn unol â chymal 15.4.3 y GA2.

4.19 Cyfraniadau Atodol Awdurdodau Lleol - (£240,000)

Eto, yn unol â GA2, mae'r gyllideb yn cynnwys £40,000 gan y chwe awdurdod lleol i roi cyfanswm cyfraniad o £240,000.

4.20 Cyfraniadau Llog y Partneriaid - (£264,600)

Mae lleihad sylweddol wedi bod yng nghyfanswm y gost benthycy a ragwelir, o'r £12.46m yn yr ymarferiad cost benthycy gwreiddiol a wnaed ym mis Hydref 2020 ([2020-10-23 Final Deal Report v2.pdf \(llyw.cymru\)](#)) i £5.47m yn yr ymarferiad a wnaed ym mis Chwefror 2022 (Atodiad 3). Mae'r ail-gyfrifiad wedi'i wneud gan ddefnyddio'r egwyddorion a'r dull gwreiddiol, ond mae'n ystyried y newidiadau sydd wedi'u gwneud, gan gynnwys:-

- Cyhoeddiad Llywodraeth y DU i ddod â'r cyfnod ariannu o 15 mlynedd i 10 mlynedd. Mae proffil grant Llywodraeth Cymru wedi parhau ar 15 mlynedd.
- Llithriad yn y rhaglen gyfalaf, sydd bellach yn adlewyrchu'r proffil diwygiedig yng nghyllideb gyfalaf 2022/23 (Atodiad 2).
- Gostyngiad yn y grant cyfraddau annomestig (NDR) yn bennaf yn sgil gostyngiad mewn arwynebedd llawr a ragwelir, llithriad yn y rhaglen gyfalaf a newid i gyllid y prosiectau.

4.21 Fal ag yn 2020, mae'r gofynion benthycy wedi'u cyfrifo drwy gronni'r holl wariant cyfalaf a grant Cynllun Twf Gogledd Cymru. Yna, defnyddir grant NDR gan Lywodraeth Cymru i ariannu'r costau benthycy gyda'r costau net wedi'u clustnodi i brif arianwyr y prosiectau a'r Bwrdd Uchelgais yn seiliedig ar werth y prosiect. Yr awdurdodau lleol (yn gymesurol i'r boblogaeth) fydd yn cwrdd â'r gost fenthycy ar gyfer prosiectau rhanbarthol y Bwrdd Uchelgais.

4.22 Mae'r gyfradd llog o 2.2% yn parhau heb ei newid ac mae'n seiliedig ar y cyngor a dderbyniwyd gan Arlingclose (cwmni ymgynghorol trysorlys annibynnol).

4.23 Bydd y gwir costau benthycy yn amrywio o un flwyddyn i'r nesaf, ond er mwyn hwyluso'r broses o osod y gyllideb yn y sefydliadau partner, mae cyfraniadau blynyddol sefydlog wedi'u cyfrifo. Gan fod cyfraniadau llog y partneriaid yr

anfonebwyd ar eu cyfer yn 2021/22 yn seiliedig ar yr ymarferiad gwreiddiol, mae'r gwarged cyfraniadau a dderbyniwyd yn 2021/22 wedi'u defnyddio i leihau'r cyfraniadau fydd eu hangen dros y 14 mlynedd nesaf. Mae cyfraniadau blynyddol y partneriaid ar gyfer yr awdurdodau lleol a'r sefydliadau addysg uwch ac addysg bellach wedi gostwng o £678,020 i £264,600. (Atodiad 1 ac Atodiad 3).

4.24 Gallai nifer o ffactorau altro'r costau benthycia yn y dyfodol, megis, newid yn y proffil gwariant cyfalaf; y newid o brif ariannwr prosiectau i'r Bwrdd Uchelgais, grant NDR is ac ati, a byddem felly yn ail-gyfrifo'r gost benthycia i ymgorffori'r newidiadau hyn, ond, credwn bod y tybiaethau a ddefnyddir yn ddarbodus fel mae pethau ar hyn o bryd.

4.25 Cyllid Blaenoriaeth 5 y Gronfa Gymdeithasol Ewropeaidd (ESF) - (£959,680)

Mae'r cyllid ESF yn cyfrannu at y gwariant ar weithwyr, a'r amcan gyllid ar gyfer 2022/23 yw £959,680.

4.26 Grant Cynllun Twf Gogledd Cymru - (£750,000)

Er bod grant Cynllun Twf Gogledd Cymru yn grant cyfalaf, mae 1.5%, sydd gyfwerth â £3.6m o grant Cynllun Twf Gogledd Cymru wedi'i glustnodi i ariannu gwariant refeniw y Bwrdd Uchelgais. Yn 2022/23, mae £750,000 o'r grant hwn wedi'i glustnodi, a byddai hyn wedyn yn gadael £2.5m ar gyfer y dyfodol. Gellir cyflawni'r hyblygrwydd hwn yn yr un ffordd ag y mae gan awdurdodau lleol hyblygrwydd i reoli cyllid eu rhaglenni cyfalaf eu hunain. Mae copi drafft o lythyr Trefniadau Ariannol y Cynllun Twf wedi'i dderbyn gan Lywodraeth Cymru, a phan gaiff ei ffurfioli, bydd hyn yn rhoi'r sicrwydd angenrheidiol i'r Bwrdd Uchelgais yn nhermau hyblygrwydd y cyllid. Gall hyn gynnwys pob un o'r chwe awdurdod lleol yn clustnodi'r cyllid sydd wedi'i ddynodi i'r Cynllun Twf yn erbyn prosiectau cyfalaf eraill o fewn eu rhaglenni cyfalaf a sicrhau bod cyllid refeniw o werth cyfartal ar gael i'r Cynllun Twf i ariannu eu heitemau math refeniw. Byddai angen yr hyblygrwydd hwn ar y CBC hefyd.

4.27 Cyllid Adfywio Cymunedol (£241,270)

Bydd y Cyllid Adfywio Cymunedol yn cael ei dderbyn gan y pedwar awdurdod lleol (Sir Ddinbych, Gwynedd, Ynys Môn a Wrecsam).

4.28 Cronfa Wrth Gefn wedi'i Chlustnodi - (£85,000)

Yn ogystal â'r Gyllideb Sylfaenol, bydd angen trosglwyddiadau unwaith ac am byth i'w hariannu o'r gronfa wrth gefn a glustnodir yn ystod y flwyddyn. Bydd hyn yn bennaf yn ariannu hyfforddiant staff, cyfathrebu a chysylltiadau cyhoeddus, arfarniad prosiect ESF a datblygu'r portffolio a'r rhaglen.

4.29 Fe wnaeth yr adolygiad trydydd chwarter amcangyfrif gweddill o £621,000 yn y gronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi ar 31 Mawrth 2022. Wedi defnyddio £85,000 o'r balans hwn i ariannu trosglwyddiadau unwaith ac am byth yn 2022/23, bydd £536,000 ar gael i ariannu costau unwaith ac am byth yn y dyfodol. Bydd y Swyddfa Rheoli Portffolio, mewn eitem ar wahân ar y rhaglen, yn cynnig sut y caiff y gronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi hon ei defnyddio yn 2023/24.

Cyllideb Gyfalaf

4.30 Mae'r gyllideb gyfalaf yn dangos proffil gwariant ar gyfer y 21 prosiect dros y cyfnod o 2021/22 hyd 2028/29, ynghyd â'r brigdorri 1.5% i ariannu'r gyllideb refeniw dros yr un cyfnod. Mae'n seiliedig ar amserlen ddiweddaraf y prosiectau, a chaiff ei hadolygu yn ystod y flwyddyn wrth i'r achosion busnes gael eu cymeradwyo.

4.31 Yn dilyn cyhoeddiad Llywodraeth y DU yng nghyllideb y Canghellor ar 3 Mawrth 2021, gosodwyd y gyllideb yn 2021/22 ar y sail y byddai Llywodraeth Cymru yn cyfateb cyhoeddiad Llywodraeth y DU yng nghyswllt cwtogi'r cyfnod ariannu o 15 mlynedd i 10 mlynedd, ond mae Llywodraeth Cymru bellach wedi cadarnhau y bydd eu cyfraniadau i'r cynllun twf yn parhau ar y proffil gwreiddiol o 15 mlynedd. Felly, mae cyllideb 2022/23 wedi'i gosod i gynnwys y £112m sy'n weddill o gyllid grant gan Lywodraeth y DU i'w dderbyn dros 9 mlynedd, tra bydd y £112m sy'n weddill o grant Llywodraeth Cymru yn cael ei dderbyn dros 14 mlynedd.

4.32 Bydd £134.03m o'r cyllid grant ar gael i ariannu'r gwariant wrth iddo godi. Bydd y £105.97m sy'n weddill wedi'i ariannu drwy fenthycia i ddechrau, ac yna'i ad-dalu gyda'r grant sy'n weddill a dderbynnir yn 2026/27 hyd 2034/35.

4.33 Gyda phrosiectau cyfalaf, mae bob amser risg o orwario, a rhoddir mesurau rheoli yn eu lle i gyfyngu costau gorwario ar brosiectau penodol. Ar gyfer prosiectau

rhanbarthol, byddai'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn gyfrifol am reoli gwariant a sicrhau bod cyllidebau wrth gefn digonol wedi'u cynnwys yn achosion busnes y prosiectau. Byddai gorwariant yn fater i arianwyr y prosiectau ymdrin ag ef mewn perthynas a'u prosiectau nhw.

5. Y Cyd-destun Llywodraethol

- 5.1 Mae angen i'r corff atebol baratoi'r Gyllideb Flynyddol ac mae angen i Gyd-bwyllgor y Bwrdd Uchelgais gytuno iddi.
- 5.2 Mae'r gyllideb arfaethedig ar gyfer 2022/23 wedi'i pharatoi ar sail y rolau, y gweithgareddau a'r cyfrifoldebau sydd wedi'u hadnabod hyd yma, gyda'r disgwyl i lefel yr adnoddau a glustnodir gael ei hadolygu'n barhaus a chaiff ei diweddarau wrth i'r prosiectau fwrw ymlaen ac wrth i ragor o wybodaeth ddod i law.
- 5.3 Caiff adroddiadau monitro cyllidebau rheolaidd eu cyflwyno i staff y Swyddfa Rheoli Portffolio a'r Grŵp Gweithredol. Gwneir adolygiad manwl pellach ddiwedd Awst 2022 a Rhagfyr 2022 a'i gyflwyno i'r Bwrdd Uchelgais, a chaiff unrhyw faterion eu hamlygu a chamau priodol eu cymryd.

6. Ymgynghoriadau a gynhaliwyd

- 6.1 Cyflwynwyd Atodiadau 1, 2 a 3 a'r wybodaeth o fewn yr adroddiad hwn i'r Grŵp Gweithredol ar 4 Mawrth 2022.

7. ASESIAD ARDRAWIAD

- 7.1 Mae'r Bwrdd Uchelgais yn ddarostyngedig i ddyletswyddau dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Deddf Lesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 7.2 Yn unol â'r dyletswyddau cyfreithiol dan Deddf Cydraddoldeb 2010 yma, wrth wneud penderfyniadau, mae rhaid i'r Bwrdd Uchelgais dalu sylw dyledus i'r angen (1) i ddiddymu gwahaniaethu anghyfreithiol (2) hyrwyddo cyfle cyfartal a (3) meithrin perthnasau da ar sail y nodweddion gwarchoddedig. Gan fod gosod cyllideb yn disgyn o fewn penderfyniadau all eu hystyried yn strategol, mae'r dyletswydd i roi sylw dyledus i weithredu mewn modd sydd wedi ei ddylunio i leihau anghydraddoldebau

sydd yn deillio o anfantais “socio economaidd.” Gan fod pob prosiect yn destun achos busnes manwl iawn yn unol â'r canllawiau ‘Achos Busnes Gwell’ a ddatblygwyd gan Thrysorlys EM a Llywodraeth Cymru, nid ystyrir bod unrhyw effeithiau penodol yn deillio o'r penderfyniadau a gyflwynir.

- 7.3 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ynglŷn a gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r ddeddf yn gosod dyletswydd llesiant ar gyrff cyhoeddus sydd wedi ei anelu at gyflawni saith o nodau llesiant sef Cymru sydd yn lewyrchus, gydnherth, iachach, mwy cyfartal gyda cymunedau cydlynol a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu a sy'n gyfrifol ar lefel byd eang. Gan ddal sylw at y cyd destun, mae'r argymhellion yn gydnaws â'r dyletswyddau yma.

8. Atodiadau

Atodiad 1 - Cyllideb Refeniw 2022/23 y Bwrdd Uchelgais Economaidd.

Atodiad 2 - Cyllideb Gyfalaf y Bwrdd Uchelgais Economaidd.

Atodiad 3 - Cost Benthycu.

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro - Corff Atebol:

Dim sylwadau i'w hychwanegu ynglŷn a phriodoldeb.

ii. Swyddog Cyllid Statudol - Corff Atebol:

Awdur yr adroddiad hwn.